

16 декабря 1970 г. [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

3. Лихова С. Я. Кримінальна відповідальність за угон або захоплення повітряного судна (ст. 278 КК України) / С. Я. Лихова, А. О. Кочнева // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – 2014. – № 3. – С. 135-139.

4. Опалич Е. В. Проблемы имплементации международных норм об ответственности за пиратство в национальном уголовном праве / Е. В. Опалич [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/problemy-implementatsii-mezhdunarodnyh-norm-ob-otvetstvennosti-za-piratstvo-v-natsionalnom-ugolovnom-prave>.

5. Філіппов А. В. Борьба с правонарушениями в сфере безопасности гражданской авиации у международном та вітчизняному праві / А. В. Філіппов // АВІА-2011: матеріали Х Міжн. наук.-тех. конф., 19-21 квітня 2011 р. – К.: Видавництво Національного авіаційного університету «НАУ-друк», 2011.– Т. 4.– С. 32.17-32.20.

УДК 349.6:629.7(043.2)

Гурін Л. В., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Єряшов Є. К., старший викладач

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА В ГАЛУЗІ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ ЩОДО ВИКИДУ ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН

Атмосферне повітря відноситься до категорії невичерпних ресурсів, але в силу своєї специфіки дуже доступне для забруднення.

Сучасний транспорт не лише суттєво забруднює усі природні компоненти природного середовища, а й споживає у величезних кількостях кисень атмосфери. Так, лише один сучасний реактивний пасажирський літак протягом восьмигодинного польоту з Європи в Америку «з'їдає» від 50 до 75 т кисню, викидаючи натомість в атмосферу десятки тонн вуглекислого газу, оксидів азоту та інших шкідливих сполук. У результаті авіатранспортних перевезень відбувається забруднення ґрунтів, водних об'єктів та атмосфери, а сама специфіка впливу повітряного транспорту на довкілля виявлена в значній шумовій дії та значних викидах різноманітних забруднюючих речовин.

Хоча сумарний викид забруднюючих речовин двигунами літаків порівняно невеликий, в районі аеропорту ці викиди вносять визначальний внесок в забруднення середовища. До того ж турбореактивні двигуни при посадці і зльоті викидають добрі помітний на око шлейф диму. Значну

кількість домішок в аеропорту викидають і наземні пересувні засоби, під'їжджаючі і від'їжджаючі автомобілі. Згідно отриманим оцінкам, в середньому близько 42 % загальної витрати палива витрачається на вирулювання літака до злітно-посадочної смуги (ВПП) перед зльотом і на зарулювання з ВГШ після посадки (за годиною в середньому близько 22 мін). При цьому частка незгорілого і викинутого в атмосферу палива при рулюванні набагато більше, ніж у польоті. Крім поліпшення роботи двигунів (розпиленість палива, збагачення суміші в зоні горіння, використання присадок до палива, уприскування води та ін.), істотного зменшення викидів можна добитися шляхом скорочення години роботи двигунів на землі і числа працюючих двигунів при рулюванні (тільки за рахунок останнього досягається зниження викидів у 3-8 разів) [3].

Суб'єкти авіаційної діяльності зобов'язані під час експлуатації повітряних суден на землі та в повітрі дотримуватися встановлених нормативів вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах та впливу фізичних факторів і вживати заходів щодо зменшення обсягів викидів (емісії) забруднюючих речовин і зменшення рівня шуму, електромагнітного та радіаційного випромінювання.

Скидання з повітряних суден шкідливих для здоров'я людей та навколишнього природного середовища речовин, відходів і матеріалів забороняється, крім випадків аварійної ситуації та виконання авіаційних хімічних робіт. Винні в таких діях особи несуть відповідальність згідно із законом [1].

Найпоширенішим видом юридичної відповідальності за порушення екологічного законодавства (у тому числі законодавства про охорону атмосферного повітря) є адміністративна відповідальність. Адміністративна відповідальність полягає в застосуванні повноважними органами і посадовими особами конкретних адміністративно-правових санкцій до порушників законодавства про охорону атмосферного повітря. Розповсюдженим видом такої відповідальності є застосування штрафу у визначених розмірах, який регулюється Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Одним з адміністративних правопорушень є порушення порядку здійснення викиду забруднюючих речовин в атмосферу або впливу на неї фізичних та біологічних факторів (ст. 78 КУпАП). Викид забруднюючих речовин в атмосферне повітря без дозволу спеціально уповноваженого органу виконавчої влади або недодержання вимог, передбачених наданим дозволом, інші порушення порядку здійснення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря або перевищення граничних нормативів утворення забруднюючих речовин під час експлуатації технологічного устаткування, споруд і об'єктів – тягнуть за собою накладення штрафу на

посадових осіб від п'яти до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [2].

Перевищення гранично допустимих рівнів впливу фізичних та біологічних факторів на атмосферне повітря або вплив фізичних та біологічних факторів на атмосферне повітря без дозволу спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у випадках, коли необхідність одержання такого дозволу передбачена законодавством, – тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від п'яти до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [2].

Для вирішення проблеми зменшення шкідливих викидів забруднюючих речовин в атмосферу двигунами літаків можна запропонувати наступне: Зменшення кількості шкідливих викидів може бути досягнуто при підвищенні економічності двигунів, а отже – зменшенні кількості відпрацьованих газів. Скорочення витрат палива, а від цього – і викидів токсичних речовин досягається також удосконаленням методів експлуатації літаків, а саме: підвищенням ступеня заповнення літаків корисним вантажем, зменшенням пробігу літаків на аеродромах під тягою власних двигунів за рахунок буксирування їх тягачами на злітну смугу, а також за рахунок розташування аеропортів на значній відстані від міст.

Література

1. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 83-84.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
3. Екологічне право України: підруч. / за ред. І. І. Каракаша. – О.: Фенікс, 2012. – 788 с.

УДК 346.1:6769(043.2)

Жаб'як А. А., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Козачок І. Я., к.ю.н.

ДО ПИТАННЯ ПРО ПРАВО ЛЮДИНИ НА ПІДПРИЄМНИЦТВО

Головний зміст підприємництва як фундаментальної основи конституційного ладу складає конституційне право громадян на підприємницьку діяльність. Відповідно до ст. 42 Конституції України кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена